

Najhujše zlo begunskih taborišč

Marsikaj težkega smo si naložili, ko smo se odločili stopiti na begunsko pot. Sicer smo se od samega začetka dobro zavedali, da čeprav nam begunstvo prinese še toliko pomanjkanja in trpljenja, vse skupaj ne bo niti senca gorja, ki bi nas čakala doma pod komunističnim terorjem.

Na najhujše zlo, ki nam ga bo begunstvo prineslo, pa gotovo takrat nihče ni pomislil in večina se ga še niti danes ne zaveda. Ni to pomanjkanje obleke, nezadostna hrana, niso težave s stanovanjem, ker vsemu temu se da sčasoma odponoči in se dejansko povsodi zboljšuje, najhujši križ našega begunstva je - brezdelje.

Čudna se bo zdela ta naša trditev marsikateremu beguncu. "Kaj? Saj to je še edino dobro, da nam delati ni treba", bo rekel. Pa je naše največje gorje.

Brezdelje preide počasi v lenobo. Spočetka bi rad delal, a zaposlitve ni, počasi se brezdelja navadiš in, ko bi lahko delal, nočeš, ker ti je lenoba ljubša kot pa delo.

V letih krize in brezposelnosti smo poznali sijajne mlade ljudi, ki so iskali zaposlitve, a je niso dobili. Ko so jo po daljši brezposelnosti našli, se jim ni več ljubilo delati, tako so bili skvarjeni. Marsikak begunec si je spočetka želel zaposlitve, danes mu že delo smrdi. Zato si rajši išče cenejšega zaslužka: žicanja in črne borze. Pa se še hvali, kako po-ceni imenitno živi. Ne pomisli pa, da si pri tem svoj značaj grdo kvari. Kdor se navadi na črno borzo in druge take zaslužke, ni za nobeno pošteno delo več. Vsi policijski tihotapci so moralno pokvarjeni ljudje.

Varujmo se, da begunstvo nas ne bo naredilo takih! Mnogi na žalost so že tako daleč, a se tega ne zavedajo.

Kaj poročete k temu: Najde se dober človek, ki poišče za dve dobri dekleti iz taborišča zaposlitev pri dobrih ljudeh, a že prvi dan jo obe pobrišeta s polja, ne da bi gospodinja sploh obvestila o odhodu. Kaj je bilo krivo? Slaba hrana? Sami sta potrdili, da je bila dobra. Le delati se jima ni ljubilo.

Ali taki delomrzneži kaj pomislijo, kako s svojo lenobo na ugledu škodujejo vsem slovenskim beguncem? Tukajšnji Nemci, tudi dobri, govorijo po tem slučaju: "Pa so ti begunci res sami lenuhi in delomrzneži!"

Na Tirolskem so ljudje dobri in našim beguncem naklonjeni, zato jim tudi pomagajo, kar le morejo. Naši akademiki, ki so prišli v tirolske hribe, so ljudi pravilno informirali. Ker so ti akademiki tudi radi prijeli za vsako delo na kmetih, so ljudje vzljubili ne samo njih, marveč Slovence sploh. Zato so tirolski kmetje z veseljem dajali kruha slovenskim beguncem, ki so julija prišli v liensko taborišče, od koder so delali krajše ali daljše sprehode ter se oglašili v tej ali oni kmečki hiši. Pa sta prišli dve Slovenki tudi v Anras. V neki hiši so jima dali vsaki po hlebec kruha. Ker je bilo na kmetih tiste dni veliko dela, so ju povabili, naj ostaneta tam in pomagata delati, a sta vabilo odklonili, češ, da nimata časa. Da bi videli razčaranje teh dobrih Tirolcev! "Nimajo časa!" so govorili. V marsikateri duši se je dobro mnenje o Slovencih podrlo.

Redki so sicer taki izrodki med nami, a silno nam škodujejo

na ugledu.

Zato boj brezdelju in lenobi, da se ne skvarijo še drugi in da se ohranimo sveže in delavoljne, da bomo tako narodu v čast in korist!

Partizanski obisk v Št. Vidu

V ponedeljek 10.sept. ob pol 12 uri se je ustavil pred vhodom taborišča v Št.Vidu ob Glini avtomobil z jugoslovansko zastavo in rdečo zvezdo. Izstopila sta dva civilista in en uniformiran titovski kapetan, v katerem so taboriščniki spoznali znanega mari-borskega zdravnika dr.Brumena. Medtem, ko so se gostje mudili v angleški taboriščni pisarni, kjer je kapetan izmoledoval dovoljenje za vstop v taborišče pod pretvezo, da bi se gotovo mnogi slovenski begunci radi čimprej vrnili v Titovino, se je vest o nenavadnem obisku bliskovito razširila po taborišču. Civilista sta se vrnila k avtomobilu, kapetan pa je samozavestno odkorakal v eno večjih barak. Mnogi begunci pa za njim. Prostor v baraki je bil v nekaj trenutkih natrpan do zadnjega kotička. Kapetan je imel k sreči poleg sebe zastopnika taboriščnega vodstva, ki naj bi pomagal pri razgovoru.

Živ žav baraki je bil tak, da ljudstva ni bilo mogoče brž pomiriti.

"Kje so naši domobranci?" je padlo težko vprašanje, a kapetan je brž potegnil iz bogatega zaklada komunističnih laži eno:

"Vsi so živi, sedaj so amnestirani in svobodni."

"Laže!" so se zdrznili begunci nad debelo lažjo in gromko protestirali. Osupnjen se je komunist obrnil k svojemu spremljevalcu in ga vprašal: "S kom imam pravzaprav opravka?" Ta mu je brž odgovoril: "Z ljudmi, katerim ste pobili svoje, sinove in hčere, ki so bili vrnjeni v Jugoslavijo." Kapetan se je zopet izgovoril, da so vsi amnestirani. Spremljevalec, zastopnik tabornega vodstva pa mu je brž pokazal 10 imen domobrancev, rekoč: "Pripeljite nam samo pokazat tehle 10 fantov, ki niso bili niti oficirji, niti podoficirji, pa gremo vsi brez nadaljnega domov." Kapetan je umolknil. Nekdo iz hrupne množice je stavil vprašanje, čemu je pravzaprav prišel sem in kaj hoče. Potem, ko se je za silo pomirilo, je odgovoril, da prihaja ne kot sodnik, ampak kot zdravnik. Smešno se je izognil. Tedaj je stopil predenj fant, ki je za časa partizanske oblasti na Koroškem ležal bolan v celovski bolnici, kamor ga je hodil isti dr.Brumen zadrževati in morit z grožnjami.

"Ali je to demokracija? In taki ljudje nas bodo vabili v Titovino? Ne! Živel kralj Peter II!"

Begunci so vzklikali kakor eden, kapetan pa je razočaran nad svojim neuspehom in razgaljen v svojih lažeh prebledel in se pokesal, da je sploh prestopil vrata taborišča.

"Še enkrat pribijam, da sem prišel kot zdravnik in ne kot sodnik. Nisem prišel vršit propagande, pač pa omogočiti tistim, ki bi hoteli na svojo roko domov. Nikomur se ne bo zgodilo nič žalega, le funkcionarji, kot n.pr. župnik Kette bodo dobili po dve leti."

"Zmanjkalo jih je zmanjkalo! Sedaj hočejo poklati še nas? Proč s krvnikom!" Med burnim vzklikanjem kralju in demokratski Jugoslaviji sta dva Srba dokazala komunističnemu priganjaču, kako so komisarji morili in streljali tisoče in tisoče srbskih beguncev v Kamniku, na Pohorju, v Radovljici in drugod.

Kapetan je prebledel nad očitnimi dokazi, ki sta mu jih podala dva od redkih, ki so se rešili neposredno pred streljanjem ali pa so se že potem ranjeni zatekli v gozdove in se prebili k zaveznikom.

"Ven z njim, ven!" Je zahtevala množica beguncev. Kapetanu je postalo vroče in jo je odkuril, ne da bi nadaljeval s svojimi vabami. Begunci so se zgražali nad predrznostjo komunistične nasilnosti in burno vzklikali kralju in domovini. Kapetan se je z opletajočimi koraki in osramočen odstranil iz taborišča. Taboriščnemu poveljniku je potožil, da je doživel neuspeh, da pa vendar upa, da se bo kdo vrnil. Ta naj bi se zglasil pri njem na odboru OF v Št.Vidu. Priglasil

se seveda ni nihče, saj je vsakemu še v živem spominu, kakšnega sprejema so bili pred nedavnim deležni iz špitalskega taborišča, ki so se dali zapeljati od podobnih titovskih agentov.

Spet nov dokaz, kako si komunisti prizadevajo, da bi spravili naše ljudi v Titovino in tako odpravili protikomunistično emigracijo, ki je vsemu svetu zgovoren dokaz Titove lažne demokracije.

PISMO IZ DOMOVINE. (Dom ob Muri" št.49.) " Sam veš, da mi je bilo včasih bolj malo do molitve in da mi je pobožnost kaj hitro presedala, a sedaj postaja drugače. Kako čudovito se človeku v težkem trpljenju odpirajo oči in kako postaja naš pogled bolj jasen, kako to in ono, na kar smo se včasih zanašali odpoveduje ter je ostala edina naša tolažba molitev. Vse upanje stavimo v naše pobožnosti prvih petkov in prvih sobot. Priдруžite se nam še vi prijatelji v begunstvu, da se nam čimprej skrajšajo dnevi neznosne stiske..."

NOVICE IZ SKOFJE LOKE. V Loki imajo sedaj glavno "besedo"- Vrančarjev Drago, kot občinski komisar, Peharjev Jože, Mišničarji (Kavčiči) kar jih je še ostalo pri življenju. Ljudje spregledujejo, vendar skupina, ki divja vedno naprej - dirigira. -Pri volitvah so bili izvoljeni: za Suho - Slugov Frenck, za Stari Dvor: -Zakočnikov Janez. V Loki se nahajajo v občinskem odboru tudi Galjot Janko. Žebreta Franceta pa niso hoteli mu "komisar" očita črno borzo iz Bele Krajine. - Bozovičarjevo Urško je ljudsko sodišče obsodilo na 4 (odn.8) let težkega prisil. dela ter zaplembo ene hiše. - Takrat, ko je v Loko vkorakala slavna vojska, jih je pri vходу pričakoval s soljo in kruhom lekarnar Burdyh Oto. - Na gradu imajo zaprtih okrog 600 oficirjev, katere bodo sedaj po zanesljivosti klasificirali od 100% navzdol. Med temi oficirji se nahajajo: ppolkovnik Ahčič Janko, major Sever Otmar ter ing. Pust. - Neki družini so s krampi in lopatami razdrli pod, češ, da ima veze s plavimi in belimi, a to le radi tega, ker so dajali begunski družini mleko. - Izgnanci iz l.1941. se vračajo nazaj na svoje domove, sprejeti so hladno, zdi se, da jim ne zaupajo kot bivši okupatorji pred petimi leti. Soferja Remca, ki je bil veliki izdajalec in član loškega Gestapa, a

je bil pozneje na begu ubit, so sedaj partizani z velikim pom odkopali in svečano pokopali na loškem pokopališču.

NA MITINGU V BLATNI BREZOVICI. V prvi polovici prejšnjega meseca je med ostalimi govorniki nastopil tudi neki delavec, ki je v svojem govoru izrekel dobesedno sledeče: "Veliko smo pretrpeli v času vojne. Najprej so nas zatirali Italijani, nato Nemci in belogardisti, sedaj pa partizani. Ker so se med množico zaslišali vzkliki ogorčenja in nejevolje, je hotel popraviti svojo prejšnjo izjavo, pa je dodal: "Saj nisem mislil nič slabega, ampak kradejo pa kot srake." Po teh besedah je stopil z odra in izginil neznanokam. Do danes ga še niso našli.

KAK JE NAŠ POLITIČNI POLOZaj? Ljudje, ki se na politiko zastopijo, pravijo, da je govor našega kralja, kampanja proti bolgarskim volitvam, Bevinov govor, Edenov govor itd. v časovni in vzročni zvezi, diktirano od zapadnih velesil, ki hočejo počasi dobiti nazaj izgubljene pozicije na Balkanu. Prihod dr. Mačka v inozemstvo je za našo emigracijo velika pridobitev. Na vprašanje, če se bo sestavila jugoslovanska vlada v Londonu, je vpliven jugosl. politik odgovoril: "To bi bilo pričakovati kot logično posledico kraljevega nastopa. Toda naš končni namen ni žonglirati z vladami, marveč podminirati Titov režim v domovini. V dosego tega namena bi nam pa vlada v Londonu trenutno le škodovala. Zadoščal nam bo samo kak odbor - vsaj začasno. Pač pa bomo vse sile uporabili v miniranje Titovega režima - delo, ki se utegne zavleči do pomladi. Vendar pa bodo morebiti že v septembru nastopili odločilni, ali vsaj velevažni novi momenti v političnem razvozljanju našega problema."

V MURSKI SOBOTI je bil pred

vojaškim sodiščem obsojen na 6 let težkega prisilnega dela zdravnik dr. Franc Klar, narodni poslanec.

VSA LJUBLJANSKA MLADINA mora hoditi tedensko na sestanke po svojih rajonih, dokazano je, da mladino na teh sestankih načrtno kvarijo. Vsak rajon ima na javnem mestu kje ob ulici svojo oglasno desko, kjer izobešajo Stenčase (stenske časopise) v katerih mladi komunisti grdo napadajo škofa in duhovščino. Posledice te vzgoje se že kažejo v različnih postopkih, tako, da se komunisti že sami pritožujejo nad razuzdanostjo svoje mladine, nad nedisciplino v šoli in društvenem življenju. Pred 3 tedni je vsa mladina demonstrirala pred uršulinskim samostanom in pred Lichtenturnom, ker so v teh zavodih sestre svojim gojenkam odsvetovale obisk teh komunističnih sestankov. Pametni ljudje so mnenja, da če ne bo kmalu kako drugače, bo vsa mladina neozdravljivo zastrupljena.

DELOVNE NEDELJE. Komunisti so uvedli tkzv. "delovne nedelje". Vsa mladina mora že zjutraj skupno na obvezno delo. Dela dopoldne, opoldne se vrača in demonstrira po ulicah proti reakciji, kralju, škofu itd. - Na ta način komunistična vlada podpira Cerkev, kateri "pusti vso svobodo", kakor komunisti stalno zatrjujejo.

KLERIKALCE JE SPOZNAL. Neki bivši OFarski funkcionar, ki so ga svojčas Nemci poslali v Dachau se je kmalu po propadu Nemčije z mnogimi drugimi OFarji vrnil v Ljubljano. V Ljubljani pa so ga partizani zaprli v zapore sodišča. Ko je bil ob amnestiji izpuščen, je nekemu našemu zaupnemu človeku zaupno povedal, da je silno vesel, ker je bil toliko časa zaprt, in imel priložnost spoznati klerikalce od blizu. "Vsaj enkrat v življenju sem bil skupaj s poštenimi ljudmi" je dejal. Zaprt je bil namreč med samimi duhovniki.

LJUBLJANSKI GENERALNI VIKAR PROŠT NADRAH je še vedno v zaporih.

KOMUNISTI ČUTIJO, DA SE JIM TLA MAJEJO. Ljudje, ki prihaja-

jo iz Slovenije, pripovedujejo, da naši ljudje tam sicer na tihem upajo, da se bomo mi vrnili, vendar pa, da je to njihovo upanje manjše kot pa strah komunistov pred našo vrnitvijo. Žalostna izročitvijo in pokoljem naših vojakov je na naše ljudi tako vplivalo, da so vsi prestrašeni in se na nikogar več ne zanesejo. Komunisti so o naši vrnitvi mnogo bolj prepričani kot pa naši ljudje, zato postajajo tudi vedno bolj uslužni do naših, da bi si tako pridobili prijateljev za bodočnost. - Kozak Lado, referent tiskovnega urada, je nekemu našemu človeku izjavil: "Vse je zavoženo. Tito - alles ist finito."

IZ LIENŠKEGA TABORIŠČA so te dni začeli odvažati Ruse baje nekam na Štajersko. Menda bodo odpeljali vse, tako, da bodo ostali v Lienzu le Slovenci, Hrvatje in Srbi. Rusi so zaradi tega zelo preplašeni, noč pred prvim transportom jih je celo več šlo iz taborišča iz strahu, da bi jih izročili Sovjetom. Nekateri mečejo krivdo na Slovence, da morajo iz Lienza, drugi se jezijo na svoje predstavnike, ki so imeli v rokah vodstvo taborišča in so bili do Slovencev pristranski in celo krivični. Kuhinjo so Slovenci že prevzeli in je čutiti izboljšanje v hrani. Pričakovati je, da pridejo zdaj Slovenci iz Judenburga v lienško taborišče.

POZDRAVLJAMO. "Slovenec v Tirolah", ki je spočetka izhajal v obliki naših drugih taboriščnih listov se je preusmeril in začel izhajati v revijalni obliki. Zadnja 4. številka obsega 16 strani in prinaša zelo tehtne verske in socialne članke. Tako izpolnjuje Slovenec v Tirolah globoko vrzel med našimi taboriščnimi listi: naši inteligenci nudi dobre duhovne hrane. Le eno napako ima ta list: v premajhni nakladi izhaja.

SLOVENSKI AKADEMIKI V ANRASU so izdali "Sv. Križev pot z Marijo", ki ga je premišljeval prevz. g. škof dr. Gregorij Rožman s svojo be-gunsko družinico na praznik Marije Snežne, 5. avg. t. l. in poslali v vsa taborišča po nekaj izvodov. Radi ga molimo in premišljujemo vsi.

POSILJAJTE NAM POROČILA!